

Samen Tilburg

CDA

**Tilburg
Berkel-Enschot
Udenhout &
Biezenmortel**

Verkiezingsprogramma 2022-2026

Inhoudsopgave

Welkom	3
1 Samen terugkijken	5
2 Samen vooruitkijken	7
3 Samen leven: Wonen	10
4 Samen in de buurt: Wijken	13
5 Samen zorgen: Zorg, jeugdhulp & armoede	15
6 Samen veilig: Veiligheid	18
7 Samen klimaatneutraal: Klimaat & duurzaamheid	21
8 Samen werken & ondernemen: Economie & arbeidsmarkt	24
9 Samen onderweg: Verkeer & vervoer	26
10 Samen leren & ontwikkelen: Onderwijs	29
11 Samen beleven: Cultuur & evenementen	31
12 Samen in beweging: Sport	33
13 Samen besluiten: Gemeentelijke organisatie & dienstverlening	35
Slot	37

Welkom

Beste inwoner,

Dit is het verkiezingsprogramma van CDA Tilburg. Onze visie op de stad en bijbehorende dorpen, Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel, vertaald in concrete speerpunten voor de komende jaren.

Want onze gemeente, die maken we samen. Wij geloven in de kracht van de samenleving. Waar mensen elkaar ontmoeten, naar elkaar omkijken en voor elkaar zorgen. Daar staan wij voor en daar maken wij ons hard voor. Samen met alle inwoners van onze gemeente.

De keuzes die het gemeentebestuur komende jaren maakt zijn bepalend voor de toekomst. Er moet fors worden geïnvesteerd in woningbouw, klimaatverandering vraagt om aanpassingen en we willen de zorg toegankelijk en betaalbaar houden. De coronapandemie laat zien hoe belangrijk saamhorigheid, steun en gezamenlijkheid zijn. Waarden die centraal staan bij het CDA. Verenigingen, sportclubs, scholen, kerken en alle andere plekken waar mensen samenkomen en samenleven zijn onmisbaar voor onze stad.

Het gemeentebestuur staat in dienst van haar inwoners. Dit programma is voor en door inwoners gemaakt. Door in gesprek te gaan met elkaar over de toekomst van onze stad. Om te kijken wat er speelt en te voelen wat er leeft. Om te praten over Tilburgerschap en wat dat betekent. En dat gesprek blijven we voortzetten. Zodat we ontwikkelingen samen volgen, bespreken en vormgeven. Het CDA Tilburg bouwt al jaren mee aan de gemeente en wil komende periode ook graag die verantwoordelijkheid dragen.

In dit programma laten we zien hoe we dat samen met iedereen willen doen. We hebben daarbij oog voor diversiteit: van stad tot dorp, van jong tot oud, ongeacht afkomst, geslacht, geaardheid, religie of handicap. Aan de hand van concrete plannen laten we zien waar we voor staan, wat inwoners van ons kunnen verwachten én vooral: wat we komende jaren gaan doen. Want wij staan voor openheid en betrouwbaarheid. We zeggen wat we doen, en we doen wat we zeggen. Met elkaar, want samen maken we Tilburg!

1. Samen terugkijken

Het CDA neemt graag verantwoordelijkheid voor het goed besturen van de stad en omliggende dorpen. Dit doen we vanuit solidariteit, rentmeesterschap, verantwoordelijkheid en rechtvaardigheid. Bij een modern bestuur horen kernwaarden als betrouwbaarheid, integriteit en transparantie. Inwoners moeten kunnen vertrouwen op het bestuur en zien wat er gebeurt met hun stem. Vandaar dat we graag verantwoording afleggen over wat we als CDA afgelopen bestuursperiode hebben gedaan op basis van het vertrouwen van de Tilburgse kiezer.

- Het **wijkgericht** werken en het realiseren van **wijkagenda's** waren twee speerpunten uit het programma van 2018. De aanpak wijkgericht werken heeft vorm gekregen met wijkplannen en wijkwethouders.
- We gaven een impuls aan het **bouwen** van goede en betaalbare **woningen** voor alle Tilburgers. Bij nieuwbouwprojecten boven de 50 woningen, wordt 30% toegewezen aan de corporaties voor sociale en middenhuur woningen. Ook zorgden we voor **studentenhuisvesting**, door afspraken te maken tussen gemeente, Tilburg University en de woningcorporaties.
- We staan voor de eigen identiteit van **dorpen** én verbinding met de stad. Op die manier hebben we het **wijkwethouderschap** ingevuld en de belangen van de dorpen behartigd.
- We realiseerden een **koerswijziging** voor zorg en hulp aan inwoners. Leidend hierbij is het recht op een **oplossing** in het dagelijks leven. Met investeringen van een miljoen in de omgeving waarin je dagelijks leeft: scholen, jongerenwerk, verenigingen, etc.
- De opbrengsten van een **bedrijventerrein** worden ook ingezet in het verbeteren van de **(be-)leefbaarheid** van de

omgeving. Daarom realiseerden we een investeringsfonds voor Klein Tilburg. Dit fonds wordt **samen met inwoners** beheerd en besteed aan het verbeteren van de leefbaarheid in de directe omgeving.

- Ook in coronatijd zijn we er voor onze **ondernemers**, bijvoorbeeld door het openstellen van extra meters voor terrassen.
- We hebben ons hard gemaakt voor een **solide financiële basis** van de gemeente. Hierdoor konden we blijven investeren in de stad en horen de gemeentelijke lasten nog altijd bij de laagste van Nederland.
- We zijn trots op Tilburgs **erfgoed** en **identiteit** van de stad. We hebben ons ingezet voor beschermd stadsgezicht Hasseltplein, een kerkenvisie en het toekennen van straatnamen van Tilburgse sporters.
- **Ouderen** en **kwetsbare inwoners** willen we beschermen. Daarvoor hebben we een grens gesteld aan opdringerige verkopers en collectanten en dat vastgelegd in de APV. We realiseerden een structurele bijdrage van 300.000 euro voor **ouderenbeleid**.
- Een stad als Tilburg moet over **voldoende en hoogwaardige sportfaciliteiten** beschikken. Daar hebben we ons hard voor gemaakt, denk aan de extra kleedruimte voor FC Tilburg, het creëren van ruimte voor Were Di Voetbal en het structureel beschikbaar stellen van geld voor een turnhal op Stappegoor. We waren initiatiefnemer van het Topsportfonds en Team Tilburg: een platform voor **topsporters** en **talentontwikkeling** in Tilburg.

2. Samen vooruitkijken

Samen

Dit verkiezingsprogramma staat bol van gezamenlijkheid. Dat is geen toeval: voor CDA Tilburg staan gemeenschapszin, optimisme en het geloof dat je door verbinding met de mensen om je heen de stad kunt maken, centraal. Je hoort erbij en je doet mee. Het gaat over de kracht van gezinnen, verenigingen, wijken, scholen, sportclubs, kerken en andere godshuizen. Die kracht van de samenleving benutten we door beleid te maken met wijken, verenigingen en dorpen.

Het zijn de inwoners
die de samenleving
bouwen

Het zijn de inwoners die de samenleving bouwen. Dit betekent dat we niet alles met professionele hulp oplossen, maar mensen tegelijkertijd ook niet aan hun lot overlaten. We moeten ervoor zorgen dat mensen naast elkaar kunnen gaan staan en elkaar kunnen helpen. Dat vraagt om het versterken van de sociale netwerken van iedere Tilburger. Het vergt ontmoetingsplekken en gemengde wijken waar Tilburgers elkaar tegen blijven komen. Het vraagt om hulp aan Tilburgers bij het aanleren van nieuwe

vaardigheden, te beginnen bij de Nederlandse taal. En het vraagt om regels die het samenleven niet in de weg staan, bijvoorbeeld in ons bestaanszekerheidsbeleid. Want samenleven doe je zij-aan-zij. Leven in een samenleving waarin je vooral op jezelf bent aangewezen, is echte armoede.

Spelregels

Samen leven betekent naar elkaar omkijken en verantwoordelijkheid nemen. We spreken dingen af en we houden ons daaraan. We zetten meer in op handhaving, bijvoorbeeld bij verkeersoverlast rondom coffeeshops, dealen op schoolpleinen of bij straatintimidatie. We stellen paal en perk aan verkopers die in de late avond nog bij kwetsbare ouderen aanbellen om iets te verkopen. We bieden jongeren een ander perspectief dan hand- en spandiensten voor de georganiseerde misdaad. Misdad mag niet lonen. Crimineel vermogen pakken we af en investeren we weer in de wijk die overlast heeft. We gaan jong en oud weerbaarder maken. De openbare ruimte wordt goed ingericht en onderhouden: denk aan goede verlichting en schone straten. En de prioriteiten van dit onderhoud worden per wijk samen met de bewoners bepaald.

Duurzame ambitie

Tilburg is een stad in ontwikkeling. De beweging die we hebben ingezet, met bijbehorende allure en de trots die onze inwoners daarbij voelen houden we vast. We zetten fors in op woningbouw, met aandacht voor kwaliteit en gericht op het realiseren van meer gemengde wijken. Daarbij maken we werk van een veilige en groene buitenruimte die uitnodigt om te verblijven en te bewegen. Dorpen groeien mee met respect en behoud vanuit de dorpskernen, naar een omvang die nodig is om voorzieningen in

stand te houden. Ook zij krijgen alle ruimte voor ambitie - zoals een treinstation in Berkel-Enschot- maar behouden hun karakter en verdwijnen niet in een grootstedelijk netwerk. Ook willen we een betere bescherming van Tilburgs mooiste straten en herdgangen. We gaan voor duurzame groei en ontwikkeling, maar met behoud van het goede.

(Be-)leefbaar

Een leefbare stad dus, maar ook een stad waar iets te beleven valt. Waar ruimte is voor sport, het verenigingsleven, cultuur in alle wijken, topmusea en onderscheidende evenementen, zoals de Tilburgse Kermis. Maar ook voor initiatieven vanuit bewoners zelf, zoals activiteiten in de buurt.

We staan voor belangrijke keuzes en willen de gemeente goed doorgeven aan de volgende generaties. De kwaliteit van leven en het sociale DNA van Tilburg zijn ons belangrijkste kapitaal. We werken aan een vernieuwende en duurzame economie en meer klimaatneutrale energievoorzieningen, te beginnen met een gratis energieadvies voor alle Tilburgers. Ook geven we als gemeente zelf het goede voorbeeld en verduurzamen we onze bedrijventerreinen. Dit zijn waardevolle ambities voor nu én voor later. Die ambities zijn alleen te behalen door een gemeente die zorgvuldig en duurzaam omgaat met het geld dat aan haar is toevertrouwd. En bovenal door een gemeentebestuur dat Tilburgers ruimte biedt voor eigen initiatief en verbindt aan elkaar. Want Tilburg maken we samen!

3. Samen Leven: Wonen

Prettig wonen is een basisbehoefte. Van huur- tot koopwoningen, van starterswoningen tot seniorenwoningen, van appartementen tot huizen: het woningaanbod moet passen bij de inwoners van de stad. Er is een grote behoefte aan woningen in het segment middeldure huur. Dit vraagt om een concrete aanpak met resultaat, zodat mensen een passende woning kunnen vinden en een toekomst kunnen opbouwen.

Wat gaan we doen?

1. We gaan fors investeren in woningbouw. Die ruimte zoeken we vooral in de bestaande stad en de dorpen. Hierbij kijken we naar een evenwichtige samenstelling van de wijk, hebben we aandacht voor de kwaliteit van de bouw en voor de openbare ruimte. We bouwen gericht, zodat ieder een passende plek heeft.
2. We maken snel werk van bouwen in Biezenmortel en het kenniskwartier.
3. In wijken zoals Tilburg Noord, -West en -Zuid zien we mogelijkheden om woningen te bouwen voor ouderen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Daarnaast bouwen we huur- en koopwoningen in diverse prijsklassen.
4. We doen dit samen met betrokken partners: woningcorporaties, projectontwikkelaars en belangengroepen. Binnen het stedelijk gebied voegen we woningen toe, met daaromheen een aantrekkelijke, klimaatadaptieve, veilige en uitnodigende openbare ruimte. Alternatieve huisvestingsvormen zoals verruimde

mantelzorgwoningen en zorggemeenschappen worden gestimuleerd. We maken ons samen met partners sterk voor meer bewustwording om gezond te blijven wonen.

5. Er is grote behoefte aan starters- en middenhuurwoningen en aan geschikte huisvesting voor senioren en studenten. We geven woningcorporaties een expliciete rol in het realiseren van deze woningen. Daarbij laten we de ondergrens van 50 woningen los.
6. Bij grootschalige woningbouwprojecten streven we naar een aandeel van minimaal 40% voor de Tilburgse woningcorporaties. Zodat we sociale- en middenhuurwoningen realiseren. Ook zetten we de reserve herstructurering in voor het opkopen van grond in wijken waar nu overwegend koopwoningen staan.

7. Woningen zijn geen investeringsobjecten. We stellen daarom een zelfbewoningsplicht in voor alle woningen in Tilburg onder de NHG- grens van 325.000 euro.

8. Leegstand pakken we aan. Bijvoorbeeld door samen met de eigenaar naar oplossingen te kijken of tijdelijke verhuur mogelijk te maken. We zetten in op transformatie van winkelpanden en kantoren naar wonen, voor panden die buiten winkelcentra liggen.
9. We richten ons op de bouw van aantrekkelijke, hoogwaardige woonvoorzieningen voor senioren, met ruimte voor groen en sociaal contact. Het splitsen van woningen maken we gemakkelijker. Ook creëren we woonzorgcombinaties in Tilburgse wijken, zoals een zorgbuurthuis. Zo realiseren we een beter doorstroombeleid en zetten we de keten van verhuizing in gang. Dat doen we ook door het weghalen van financiële belemmeringen: we korten in dit geval dus niet op uitkeringen en subsidies.
10. Bij de huisvesting van arbeidsmigranten zorgen we voor kwalitatief goede en voldoende huisvesting, gaan we overlast tegen en hebben we aandacht voor leefbaarheid en diversiteit in wijken.
11. Bij het realiseren van woningen houden we rekening met de leefbaarheid in onze wijken en dorpen. Denk hierbij aan groen in de openbare ruimte. Dorpen moeten kunnen groeien naar een omvang die nodig is om voorzieningen in stand te houden. Waardoor de dorpen leefbaar blijven, hun karakter behouden en niet aan elkaar groeien tot een grootstedelijk gebied.
12. Waar mogelijk zetten we corporatiewoningen om naar sociale koopwoningen, met het oog op gedeelde wijken.
13. Ouderen met een woning van de woningbouwcorporatie die kleiner willen gaan wonen, worden hierin gefaciliteerd.

4. Samen in de buurt: Wijken

Goed wonen is meer dan een dak boven je hoofd. Minstens zo belangrijk is de wijk waarin die woning staat. Het CDA Tilburg staat voor een ongedeelde stad met ongedeelde wijken. In zo'n stad komen diverse bevolkingsgroepen tot elkaar door samen dingen te doen. Dat vraagt om een goede afstemming tussen het type inwoners, het woningaanbod, de omliggende faciliteiten en de openbare ruimte. Inwoners moeten prettig kunnen samenleven: in wijken waar ze zich thuis voelen en waar mensen naar elkaar omkijken. Dat zorgt voor een stevige sociale basis, dicht bij de bewoners. Het gebeurt in de wijk!

Wat gaan we doen?

1. Samenleven gaat het best in gemengde wijken. We zetten ons in voor een ongedeelde stad, met ongedeelde wijken.
2. Inbreiding, het bouwen binnen bestaande bebouwing, is maatwerk. Nieuwbouwplannen moeten altijd bijdragen aan een evenwichtige wijkopbouw, met oog voor de sociale veerkracht in de wijk.
3. We blijven ons inzetten voor de wijkagenda's, met aandacht voor maatwerk. Iedere wijk is anders en heeft andere dingen nodig.
4. We stimuleren het starten en het gebruik van WhatsApp-groepen in wijken, waarvan de wijkagenda onderdeel uitmaakt. Zo kunnen bewoners signalen delen.
5. Stadsparken maken we uitnodigend en toegankelijk. Dit zorgt voor meer veiligheid en nodigt uit om er gebruik van te

maken. Eigenaren van grote parken en tuinen (Tivolipark, Kloostertuin) nodigen we uit deze beschikbaar te stellen voor inwoners. We versterken het uitnodigende karakter door waar mogelijk omheiningen te verwijderen.

6. We maken meer gebruik van 'graffiti tegen graffiti': professionele kunstenaars maken kunst op plekken die gevoelig zijn voor graffiti. Hierbij kan ook het aanbrengen van groen worden ingezet.
7. Speelplaatsen groeien mee met de jeugd in de wijk. Zodat deze aantrekkelijk blijven om te gebruiken en we vandalisme tegengaan. We maken gebruik van duurzaam materiaal dat meermaals in verschillende speeltuinen kan worden gebruikt.
8. We ondersteunen wijkraden bij hun bestuurlijke rol en werken samen aan de professionalisering van het wijkgericht werken. Zo worden zij betrokken bij gemeentelijk beleid.
9. We zetten ons in voor ontmoetingsplekken in alle wijken van Tilburg: voor drempelloos ontmoeten en sociale cohesie. Samen met betrokkenen uit het dorp kijken we naar nieuwe centrale ontmoetingsruimten in Udenhout en Berkel Enscht. We zorgen dat zo'n ruimte ook wordt opgenomen in de dorpsvisie van Biezenmortel.
10. In samenspraak met de wijkbewoners worden er afspraken gemaakt over het groenonderhoud. Deze worden vastgelegd in de wijkplannen.
11. Het DNA van Tilburg moet herkenbaar blijven in onze stad. We beschermen onze mooiste straten en herdgangen zoals de Bredaseweg en de Hasseltse Kapel en geven oude herdgangen, zoals het Korvelplein hun glorie terug.

5. Samen zorgen: Zorg, jeugdhulp & armoede

Het CDA staat voor een samenleving die naar elkaar omkijkt en voor elkaar zorgt. Wij geloven in eigen kracht en kansengelijkheid: iedereen moet mee kunnen doen. De gemeente moet er zijn voor haar inwoners wanneer dat nodig is. Daarbij kijken we vooral naar waarmee iemand is geholpen: menselijkheid en maatwerk. Dat doen we samen met betrokken organisaties: scholen, zorginstellingen, wijkverenigingen. Goede zorg is op maat en dichtbij, bij voorkeur in een informeel netwerk. Zodat er gebruik wordt gemaakt van de kracht binnen families en het eigen netwerk en niet alles dat afwijkt van het gemiddelde wordt geproblematiseerd. Daarom 'normaliseren' we de zorg en lossen we zoveel mogelijk op in het normale leven van mensen.

Wat gaan we doen?

1. We zorgen voor een stevige sociale basis in Tilburg. Met voldoende organisaties die zorg en ondersteuning bieden, op maat en laagdrempelig. We investeren in een goed netwerk van maatschappelijke partners die samenwerken: scholen, jongerenwerk, verenigingen, ouderenclubs, zorginstellingen, etc.
2. 'Samen normaliseren' is het uitgangspunt. We lossen zoveel mogelijk op in het normale leven van mensen. Wanneer dat nodig is, zetten we professionele zorg in. Daarbij kijken we verder dan het individu: we kijken ook naar de sociale omgeving. Dit betekent dat we extra investeren in het versterken van maatschappelijke verbanden: het gezin, scholen, jongerenwerk, wijkteams, consultatiebureaus, etc. Hier reserveren we opnieuw 1 miljoen euro voor, boven op het huidige budget.

3. We waarderen en ondersteunen onze mantelzorgers. We zorgen voor respijtzorg en een mantelzorgplan, waardoor we mantelzorgers aan elkaar verbinden en hen kunnen ondersteunen waar nodig.
4. We willen dat mensen gezond en gelukkig leven en oud worden in Tilburg. Dat vraagt om goede ondersteuning en voorzieningen voor senioren. We werken nauw samen met ouderenverenigingen en zetten ons in tegen eenzaamheid. Dat doen we breed: als het gaat om het thema eenzaamheid kijken we naar alle leeftijdsgroepen.

5. Armoede mag niet leiden tot een sociaal isolement. We pakken dit integraal aan, door samen te werken met het onderwijs, buurtverenigingen en maatschappelijke instellingen. Zo kunnen we mensen in een zo vroeg mogelijk stadium helpen. Hierbij hebben we extra aandacht voor kinderen in armoede, want ieder kind moet mee kunnen doen volgens de gedachte 'voor ieder kind een club'.

6. Bij de uitvoering van de Participatiewet staat niet het systeem centraal, maar de mens. We werken vanuit vertrouwen en zorgen voor duidelijkheid en efficiëntie, zonder onnodige administratieve rompslomp. We richten ons bestaanszekerheidsbeleid op zo'n manier in dat zorgen voor elkaar niet langer wordt bestraft, maar gestimuleerd. Waar nodig bieden we ondersteuning bij het aanvragen van een uitkering. Vrijwilligers in de cliëntondersteuning (meedenkers) worden gesteund.
7. Ieder heeft het recht om een zelfgekozen mentor te betrekken bij belangrijke zorgbesluiten. We blijven ons inzetten voor het principe 'een gezin, een plan, een coördinator'. Om missers te voorkomen moet worden toegezien op een goede coördinatie tussen de betrokken instanties met een duidelijke rol voor één eindverantwoordelijke.
8. Wanneer generaties elkaar helpen moeten zij daar geen financieel nadeel van ondervinden, zoals het korten op uitkeringen. We staan open voor creatieve oplossingen en we bieden vrijwilligersvergoedingen aan.
9. We werken verder, in overleg met de mensen om wie het gaat, aan toegankelijkheid. We doen daarom ook enthousiast mee aan het VNG Koplopersprogramma 'VN-Verdrag Handicap'. Zodat onze gemeente Tilburg één van de koplopergemeenten wordt. De individuele studietoeslag voor studenten met een beperking verhogen we alvast conform de herziening van de individuele studietoeslag.

6. Samen veilig: Veiligheid

Fijn samenleven vraagt om een veilige gemeente. Mensen moeten zich veilig voelen in hun huis, in hun buurt en zich vrij kunnen bewegen door de stad en de dorpen. Een veilige gemeente maken we samen, want veiligheid is een zaak die ons allemaal aangaat. Daarbij gaat het om veiligheid in de breedste zin van het woord: van de aanpak van woninginbraken en ondermijnende criminaliteit, tot straatintimidatie en digitale criminaliteit. Iedereen moet met een veilig gevoel over straat kunnen.

Wat gaan we doen?

1. Te vaak krijgen Tilburgers te maken met (seksuele) intimidatie op straat. Hierdoor gaan ze zich anders kleden, anders gedragen of mijden ze plekken in de stad. Dat mag niet het geval zijn: in Tilburg moet iedereen kunnen zijn wie hij of zij is en kunnen gaan waar hij of zij wil. Er komt een stevig programma tegen straatintimidatie. Hierbij kunnen bijvoorbeeld ook lok-boa's worden ingezet.
2. We maken ons sterk voor buurtpreventieteams in de wijken. Zij zijn de extra ogen en oren van politie en handhaving. Met hen werken we samen aan een veilige en prettige wijk.
3. Het CDA wil gebruik van drugs onder jongeren sterk terugdringen. Coffeeshops zijn in ieder geval niet toegestaan binnen een straal van 350 meter van scholen, of in het zicht van speelplekken. Tegen verkoop van wiet aan minderjarigen wordt hard opgetreden: coffeeshops die zich hier schuldig aan maken worden gesloten. We sluiten een pact tussen politie, handhaving en scholen om het dealen

van drugs op en rondom schoolpleinen tegen te gaan. We geven voorlichting op scholen en bieden jongeren een ander perspectief dan hand- en spandiensten voor de georganiseerde misdaad.

4. Illegale productie en handel in drugs en straatverkoop dient hard te worden aangepakt. De pakkans moet omhoog. Ook de bedreigingen en intimidatie door criminelen in wijken pakken we hard aan. Groepen die zich bezighouden met criminele activiteiten worden in kaart gebracht en krijgen een aanpak op maat.
5. Om te voorkomen dat mensen zich niet meer thuis voelen in de wijk of dorp wordt bij constatering van drugsoverlast in overleg met de inwoners actief ingegrepen.

gebruik van drugs
onder jongeren
sterk terugdringen

6. Misdad mag niet lonen: geld en goederen die door criminelen zijn verdiend met drugs worden afgepakt en teruggegeven aan de maatschappij. Hiervoor creëren we een afpakfonds dat kan worden ingezet voor de bestrijding

van drugscriminaliteit, maar ook om te investeren in de wijk die last heeft van de drugscriminaliteit.

7. De gemeente Tilburg doet niet mee aan de proef om zelf cannabis te gaan kweken. CDA Tilburg ziet geen duurzame oplossing in deze vorm van legalisering.
8. Georganiseerde criminaliteit ondermijnt het lokale gezag, verslechtert de veiligheid en leefbaarheid en levert voor ondernemers veel problemen op. Ondermijning is een groot probleem waarbij de onderwereld verweven raakt met de bovenwereld. We zullen daarom onder andere een offensief BIBOB- beleid voeren om foute ondernemers weg te houden van ondernemen in onze gemeente. We kunnen dit niet alleen. CDA Tilburg vindt het van groot belang dat de Gemeente Tilburg druk blijft uitoefenen op de landelijke overheid om ondermijning te bestrijden.
9. Digitale vormen van criminaliteit nemen toe. We maken kwetsbare groepen, zoals ouderen, weerbaarder. Dit doen we door elkaar te helpen, door met maatschappelijke partners voorlichting te geven en door trainingen te organiseren.
10. De openbare ruimte wordt goed ingericht en onderhouden: denk aan goede verlichting en schone straten. Dit vergroot het veiligheidsgevoel in onze gemeente.

7. Samen klimaatneutraal: Klimaat & duurzaamheid

Klimaatverandering vraagt om actie. Zodat we de toekomst op een goede manier doorgeven aan de volgende generaties. In 2045 wil Tilburg een klimaatneutrale stad zijn: we wekken dan evenveel energie op als de energie die we gebruiken. Dit vraagt om maatregelen dichtbij huis: het vergroenen van tuinen, het opvangen en hergebruiken van hemelwater en het scheiden van afval. Maar het vraagt ook om overkoepelende maatregelen, bijvoorbeeld subsidieregelingen of samenwerking met andere overheden.

Wat gaan we doen?

1. Iedere Tilburger krijgt vanuit de gemeente gratis energieadvies aan huis.
2. We maken afvalinzameling en afvalscheiding makkelijk en laagdrempelig. We zorgen voor diverse inzamelplekken of mobiele afvalstraten in de stad waar mensen hun afval kunnen aanbieden. We zetten actiever in op nascheiding.
3. Bij de herinrichting van de openbare ruimte speelt klimaatadaptatie een grote rol. Een groene wijk is 's zomers een verkoelende wijk. We kiezen waar mogelijk voor groen in plaats van tegels, waardoor we water makkelijker vasthouden. We stimuleren dit ook bij inwoners zelf, bijvoorbeeld in hun eigen tuin. We kijken ook naar alternatieven, zoals verticaal groen in de vorm van klimplanten.
4. Bij de aanleg en herinrichting van bedrijventerreinen kijken we naar de mogelijkheden in het kader van klimaatrobuustheid afspraken met bedrijventerreinverenigingen. Denk aan groene daken, zonnepanelen en groen in plaats van asfalt.

5. Nieuwbouwhuizen moeten klimaatneutraal worden gebouwd. Niemand gaat gedwongen van het gas af. We zorgen voor een goed en interessant aanbod zodat bewoners vrijelijk kiezen om van het gas af te gaan.
6. Ook de energietransitie doen we samen. We investeren in het verder versterken van de energiecoöperaties en zetten de Tilburger Tafel voort. Woonkostenneutraliteit is daarbij uitgangspunt. Tilburgers gaan niet meer betalen aan hun woonlasten dan ze nu al doen.
7. Goed gedrag moet worden beloond. Inwoners met een klimaatvriendelijke tuin die hemelwater hergebruiken en het riool daardoor minder belasten, krijgen korting op rioolheffing. We stellen subsidie beschikbaar voor het isoleren van huizen en kantoorgebouwen.

Iedere Tilburger
krijgt vanuit de
gemeente gratis
energieadvies aan
huis

8. Duurzame vormen van energie zijn van en voor alle Tilburgers. Alle inwoners moeten kunnen investeren in en

profiteren van windmolens en zonnepanelen, bij voorkeur via de lokale energiecoöperaties.

9. Zonnepanelen komen op daarvoor geschikte daken We realiseren clusters van windmolens en zonne-energie (energie-hubs) langs de tangent en de A58. Bij nieuwbouw dienen de daken geschikt te zijn voor plaatsing van zonnepanelen.
10. CDA Tilburg zet in op versterking van zowel natuur als landbouw door het inzetten van middelen en gemeentelijke gronden om een aantrekkelijk landschap en buitengebied voor bewoners en recreanten te behouden.
11. Er staan grote veranderingen op stapel voor de landbouw en daarmee het buitengebied. Dit geldt ook voor Tilburg. Dit betekent vrijkomende agrarische gebouwen, waar een passende bestemming voor moet worden gevonden wil het buitengebied niet verloederen en (be-)leefbaar blijven. CDA Tilburg staat bij vrijkomende locaties welwillend tegenover initiatieven die voor een passende functiemenging zorgen in het buitengebied.
12. We bevorderen dat bij aanbestedingen door de gemeente en de gesubsidieerde instellingen voorrang wordt gegeven aan lokale- en streekproducten voor catering en aanverwante activiteiten.
13. Naast subsidie voor het isoleren van huizen en kantoorgebouwen verbreden we deze subsidieverstrekking naar alle panden.

8. Samen werken&ondernemen:

Een leefbare stad vraagt om een gezonde economie. Waar inwoners, overheid en bedrijfsleven nauw samenwerken. Op het gebied van innovatie, ondernemen en werkgelegenheid. Zodat iedereen de kans krijgt om talenten in te zetten en een inkomen te verwerven. Onze regio onderscheidt zich door de sectoren logistiek, leisure en gezondheidszorg. Bovendien is Tilburg een onderwijsstad, waar onderwijs en arbeidsmarkt optimaal aan elkaar kunnen worden verbonden.

Wat gaan we doen?

1. We realiseren openbare werkruimtes met flexplekken in het centrum (Spoorzone), de dorpen en de wijken, inclusief de Reeshof.
2. Werken moet lonen en iedereen moet mee kunnen doen. We kijken en denken mee met mensen die in de bijstand zitten om hen zo snel mogelijk aan een baan of vrijwilligerswerk te helpen.
3. We zorgen voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven. Door te investeren in bereikbaarheid, maar ook door groene en veilige bedrijventerreinen te realiseren.
4. We introduceren een Tilburgs Traineeship, zodat het MKB-afgestudeerden aan zich kan binden. Zo zorgen we dat jongeren kennismaken met verschillende Tilburgse bedrijven en dat we afgestudeerden aan de stad verbinden.
5. We geven prioriteit aan herstructurering en herbestemming van bestaande bedrijventerreinen, zodat het concentreren van bedrijven elders plaatsvindt. De beschikbare ruimte wordt gebruikt voor inbreidingsplannen rondom wonen.

6. Bij het realiseren van bedrijventerreinen kijken we goed naar inpasbaarheid, duurzaamheid en gezondheid. We zetten in op het vormen van innovatieve en duurzame campussen en kennisclusters rondom de Tilburgse speerpuntsectoren.
7. Bij inclusieve en gemengde wijken hoort ook een gemengde bedrijvigheid. We laten kleine, dienstverlenende bedrijven toe in woonwijken, mits veilig en inpasbaar.
8. We helpen MKB-bedrijven om gezamenlijk de voordelen van modern werken te benutten. Denk aan datagedreven werken om zo meer klanten te trekken.
9. We maken de binnenstad aantrekkelijker voor bezoekers. Enerzijds door meer aandacht voor beleving en evenementen. Anderzijds door hoogwaardige voorzieningen, zoals goed sanitair, ook voor gezinnen en gebruikers met een beperking.
10. Voor het gebied van de Korvelseweg en de “aanhechting” van de Korvelseweg aan het centrum en in samenhang met het Stadsforum en het Louis Bouwmeesterplein, het Lieve Vrouweplein en de Schouwburgpassage moet een integrale ontwikkelingsvisie worden opgesteld.
11. Het CDA Tilburg vindt vestiging van een mestverwerkingsfabriek op de Spinder in de huidige tijd niet passend en zet zich in om de vergunning die dit mogelijk maakt in te trekken.

9. Samen onderweg: Verkeer & vervoer

De bereikbaarheid van onze stad, onze dorpen en onze wijken is van groot belang. Onze inwoners moeten zich makkelijk kunnen verplaatsen. Bovendien is een goed bereikbare gemeente aantrekkelijker voor bezoekers. Dit geldt voor diverse vormen van vervoer: van auto en (elektrische) fiets, tot het openbaar vervoer of verplaatsing te voet. Dit vraagt om goede faciliteiten, bijvoorbeeld fietsenstallingen en parkeerplaatsen. Daarbij hebben we ook oog voor verkeersveiligheid: iedereen moet zich veilig kunnen verplaatsen. De inrichting van de openbare ruimte moet kloppen met de wijze waarop we deze willen gebruiken. We delen de wens van de dorpsraden voor een goede en veilige infrastructuur, daar maken we ons hard voor.

Wat gaan we doen?

1. We stimuleren het gebruik van de fiets, ook in het kader van klimaatverandering. We zorgen voor goede en voldoende fietspaden en dragen bij aan snelfietsroutes die Tilburg met de regio verbinden. We maken een plan van aanpak voor veilige fietsroutes vanuit de Reeshof naar Tilburg: ook 's avonds moet de fiets een veilige optie zijn.
2. Onze dorpen Berkel-Enschot, Udenhout en Biezenmortel moeten goed bereikbaar blijven via het openbaar vervoer. Daarom zetten we ons actief in voor goede busverbindingen tussen de stad en de omliggende dorpen. Wanneer commerciële aanbieders niet in die behoefte kunnen voorzien, pakken we dit als gemeente op, bijvoorbeeld door de buurtbus.
3. Gevaarlijke verkeerssituaties pakken we aan. Op basis van data-analyses krijgen we steeds beter in beeld waar

gevaarlijke situaties bestaan. We maken budget vrij om ieder jaar drie van deze situaties aan te pakken. Samen met omwonenden bepalen we deze plekken en handhaven we op te hard rijden en spookrijden in woonwijken en dorpen.

4. De snelheid op de Ringbaan Zuid wordt verlaagd naar 50 km/u. Dit is beter voor de verkeersveiligheid, het milieu en de ontsluiting voor de omliggende wijken.
5. De binnenstad trekt veel bezoekers en moet tegelijkertijd bereikbaar en leefbaar blijven, ook voor bezoekers die met de auto komen. Dit doen we door voldoende parkeerplaatsen en praktische OV-verbindingen te realiseren. Ook realiseren we transferia aan de rand van de stad.

Onze dorpen Berkel-
Enschot, Udenhout en
Biezenmortel moeten
goed bereikbaar
blijven via het
openbaar vervoer

6. We geven speciale aandacht aan de bereikbaarheid van de binnenstad voor ouderen en mensen met een beperking. Dit vraagt om geschikte inrichting van de openbare ruimte: denk aan beveiligde oversteekplaatsen, zebrapaden, verlaagde stoepen en brede trottoirs.

7. Parkeren voor gehandicapten wordt gratis, ook op reguliere parkeerplaatsen.
8. We realiseren gratis parkeren op zon- en feestdagen op plekken in wijken waar nu betaald parkeren geldt. Dit doen we om het ontvangen van bezoekers makkelijker te maken.
9. Elektrisch rijden heeft de toekomst. We realiseren daarom 1000 extra laadplekken, bij voorkeur in straatmeubilair zoals lantaarnpalen.
10. Bedrijventerreinen moeten veilig met fiets en OV kunnen worden bereikt.
11. Met het plan voor de herinrichting van de Korvelseweg is een eerste stap gezet. De komende periode zetten we in op de realisatie van een veilige en aantrekkelijke Korvelseweg.

10. Samen leren & ontwikkelen: Onderwijs

Tilburg is een echte onderwijsstad. Goed onderwijs biedt kansen voor de toekomst. CDA Tilburg staat voor onderwijs dat voor iedereen toegankelijk moet zijn. Zodat het passend is en er aandacht is voor ieders talenten. De komende jaren willen we extra nadruk leggen op het onderwijs als spil in het maatschappelijk netwerk.

Wat gaan we doen?

1. We investeren in het terugdringen van het hoge aantal vroegtijdig schoolverlaters. Elke leerling behaalt een startkwalificatie door een intensieve samenwerking tussen leerplichtambtenaren, scholen, ouders en maatschappelijke organisaties.
2. Scholen vormen een belangrijke werkplaats voor en in de wijk. Een werkplaats waarbinnen diverse professionals bezig zijn met de ondersteuning van kinderen en gezinnen. Waar ouders elkaar ontmoeten en van elkaar leren. Dit betekent dat we slimme samenwerkingsvormen van onderwijs met GGD, kinderopvang, jeugdzorg, maatschappelijke voorzieningen etc. mogelijk moeten maken.
3. Huisvesting van scholen moet ook volgen uit een inhoudelijke visie op wat er nodig is in een wijk. Op die manier is er bijvoorbeeld ruimte om professionals van buiten de school op deze werkplaats te laten werken.
4. We hechten veel belang aan goed en modern beroepsonderwijs. Daarom zorgen we voor een goede aansluiting op de arbeidsmarkt, ook tijdens de opleiding. Bijvoorbeeld door maatschappelijke stages, samenwerking met bedrijven en het versterken van Midpoint.

5. We stimuleren de ontwikkelingen van kenniscentra in de stad, waar onderwijs, ondernemerschap en maatschappelijke betrokkenheid samenkomen. Denk aan de Spoorzone.
6. We geven prioriteit aan de aanpak van laaggeletterdheid. Het taalonderwijs in de voorschoolse opvang heeft daarbij topprioriteit. Ambassadeurs helpen om deze doelgroep in kaart te brengen. Medewerkers van de gemeente worden getraind zodat zij signalen herkennen. Er worden taal- en computercursussen aangeboden. We betrekken ouders bij de opvang, zodat ook zij taalervaring opdoen.
7. Maatwerktrajecten voor vluchtelingen en voor jongeren vanuit het speciaal onderwijs stimuleren we, zodat zij vanuit een passende context mee kunnen doen. Denk aan Sarban en Prins Heerlijk.
8. We maken ons sterk voor de beschikbaarheid en betaalbaarheid van kinderopvang en peuterspeelzalen, zowel in de stad als in de dorpen. We maken verschil per wijk in het aantal dagdelen dat peuterspeelzalen worden aangeboden. In wijkplannen moeten daarom gebiedsgerichte acties worden opgenomen om tot het gewenste bereik te komen. Dit doen we omdat ieder kind een goede startpositie in het onderwijs verdient.
9. Alle studenten krijgen een gratis bibliotheekabonnement.

Alle studenten
krijgen een gratis
bibliotheekabonne-
ment

11. Samen beleven: Cultuur & evenementen

Tilburg is een echte evenementenstad. Het aanbod is divers en er is altijd wat te beleven. Het zorgt voor plezier en verbinding en maakt de stad aantrekkelijk voor bezoekers. Van topmusea en kunstopleidingen, tot poppodia en monumenten. Bovendien kennen de vele culturele amateurverenigingen een sterke sociale functie.

Wat gaan we doen?

1. De vele verenigingen vormen een sterke sociale basis van onze stad en dorpen. We faciliteren dit door bijvoorbeeld voldoende speel- en oefenlocaties beschikbaar te stellen. Ook zorgen we voor een betere verdeling van cultuur tussen de binnenstad, wijken/dorpen en stadsdelen.
2. We laten kinderen kennis maken met cultuur via het onderwijs. Dit doen we door makers te verbinden aan het onderwijs. Denk aan het Kidsmuzieklab van het nieuwe Kessels Museum.
3. Speciale aandacht gaat uit naar de jeugd (12-18 jaar) in de dorpen. Ook voor hen moeten er geschikte activiteiten worden georganiseerd. Hierbij kan de gemeente een rol spelen. Bijvoorbeeld door het mogelijk maken van een ontmoetingsplek of dorpshuis.
4. We stellen een fonds in, met een jaarlijkse gemeentelijke donatie van minimaal 100.000 euro, voor de organisatie van grote evenementen.
5. Bij een evenementenstad horen ook festivalterreinen waarop evenementen kunnen worden georganiseerd. Dat realiseren we op het mobilisatiecomplex.

6. De kermis is onlosmakelijk verbonden met Tilburg. Afgelopen jaren zijn er vernieuwingen ingezet zodat we de kermis ook in de toekomst succesvol kunnen blijven organiseren. Deze vernieuwingen zetten we ook komende jaren door en we zetten ons in om de kermis tot immaterieel erfgoed te benoemen.
7. Naast de kermis zorgen we dat er minimaal eens per jaar een iconisch evenement plaatsvindt met landelijke uitstraling.
8. Tilburg mag zich nadrukkelijk profileren met Vincent van Gogh. Het tekenlokaal van Vincent van Gogh moet daarom terug naar het paleis en de band met het werk en leven van Van Gogh moet worden uitgebreid.
9. Het ondernemerschap bij makers willen we vergroten, door een intensieve samenwerking te faciliteren tussen het bedrijfsleven, kunst en cultuur.
10. We koesteren onze Tilburgse topmusea, zoals het Natuurmuseum, De Pont en het Textielmuseum. We investeren in de verbinding tussen deze musea binnen het nieuw te realiseren Museumkwartier. Ook moderniseren en verduurzamen we de huisvesting van het Textielmuseum.
11. We maken het mogelijk dat ieder Tilburgs museum en podium één dag per jaar de deuren gratis opent voor alle inwoners van de gemeente Tilburg.

12. Samen in beweging: Sport

Een gezonde stad waar mensen fijn samenleven vraagt om een divers palet aan sportverenigingen. Kinderen krijgen hun eerste zwemles, ouders staan langs de lijn om hun kinderen aan te moedigen, studenten sporten samen en senioren blijven in beweging. Sport verbindt: of het nu om topsport of breedtesport gaat. Daar zetten we ons graag voor in.

Wat gaan we doen?

1. Iedereen moet kunnen sporten. Voor inwoners met een laag inkomen zorgen we dat zij ook mee kunnen doen.
2. We merken sportverenigingen in Tilburg aan als 'vrijwilligers-organisaties met een maatschappelijk nuttig doel'. Daarmee verkrijgen ze vrijstelling van of compensatie voor de OZB-heffing.

3. De Tilburgse sport wordt draaiende gehouden door vele honderden vrijwilligers. We zetten ons in voor meer

waardering voor deze vrijwilligers in welke vorm dan ook. Ook bieden we hen een programma van scholing en deskundigheidsbevordering aan. Denk aan begeleiding aan verenigingskader, inzet van coaches voor het verbeteren van het pedagogisch klimaat, begeleiding van sporters met een beperking etc.

4. We maken ons sterk om het zwembad in Udenhout te behouden.
5. We zetten ons in voor meer topsportevenementen, zodat Tilburg zich kan profileren op sportgebied. Hiervoor stellen we een speciaal fonds in, waarbij we structureel een jaarlijkse bijdrage leveren van 50.000 euro.
6. Bij herontwikkeling van de openbare ruimte worden functies om actief te bewegen toegevoegd, zoals bij de realisatie van het plan Koningswei.
7. We stimuleren bewegen onder onze inwoners, bijvoorbeeld door stedelijke wandelroutes aan te bieden.
8. We zoeken minimaal één extra plek waar we tijdelijk zwemwater kunnen realiseren, bij voorkeur in de Piushaven.
9. We realiseren passende huisvesting voor topsporters of aankomende topsporters, waardoor we talent aan onze gemeente binden.

13. Samen besluiten: Gemeentelijke organisatie & dienstverlening

De gemeente is er voor haar inwoners. Dit vraagt om een transparante en laagdrempelige organisatie, die in begrijpelijke taal communiceert met inwoners en klaarstaat wanneer nodig. Burgers worden actief betrokken bij besluitvorming over hun buurt zodat zij in een vroeg stadium kunnen meedenken over de inrichting en leefbaarheid van hun eigen omgeving. Het bestuur van de stad staat in dienst van haar burgers en handelt betrouwbaar, integer en transparant.

Wat gaan we doen?

1. De mogelijkheid voor participatie moet vooraf helder zijn voor inwoners. Wanneer inwoners denken dat zaken anders, beter, slimmer en/of goedkoper kunnen, moeten zij bij bepaalde onderwerpen gebruik kunnen maken van hun 'right to challenge'.
2. We bouwen het wijkgericht werken in Tilburg verder uit. Hiervoor behouden we de wijkwethouders en maken we in de organisatie een directeur verantwoordelijk voor de wijk- en dorpsgerichte coördinatie. De komende jaren zetten we stappen naar een begroting per wijk en dorp.
3. De gemeentelijke organisatie moet goed bereikbaar zijn voor haar inwoners, waarbij vooraf duidelijk is wat inwoners kunnen verwachten.
4. Bezoek aan de verschillende Stads kantoren blijft altijd mogelijk. Hiermee voorkomen we dat mensen die een klacht, melding of aanvraag niet digitaal kunnen doen, geïsoleerd raken.

We bouwen het
wijkgericht werken
in Tilburg verder uit

5. De informatievoorziening over gemeentelijke activiteiten moet multimediaal, goed afgestemd op de doelgroep, worden gedeeld met de stad. Hierdoor vergroten we betrokkenheid bij stedelijke ontwikkeling.
6. Tegelijkertijd zorgen we dat digitale en mobiele dienstverlening wordt uitgebreid, zodat de gemeente ook digitaal toegankelijk is. Bijvoorbeeld door slimme online toepassingen zoals een digitaal loket waar inwoners hun vraag, klacht of melding kunnen volgen.
7. Inbreidingsplannen en adviesverzoeken voor woningbouw worden met voorrang behandeld. Er wordt capaciteit vrijgemaakt om adviesgesprekken met initiatiefnemers te voeren waarbij het uitgangspunt is, hoe we het wél kunnen realiseren.

Tot slot

De wereld verandert snel en we staan als bestuur van de gemeente Tilburg voor een aantal grote uitdagingen. De woningbouwopgave, de energietransitie, goede en betaalbare zorg, het vergroten van kansengelijkheid: zomaar wat onderwerpen waar we komende jaren mee aan de slag moeten en die we moeten vertalen op een Tilburgse manier. En dat willen we als CDA Tilburg graag samen met alle wijken, buurten en dorpen doen! We bouwen samen verder aan onze stad en onze dorpen: voor komende jaren en de toekomst daarna. Zodat we duurzaam investeren en ontwikkelen. Daarbij werken we graag samen met inwoners, overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven.

CDA Tilburg staat voor daadkracht en verbinding. Onze ideeën en voornemens zijn mede gebaseerd op de wensen en ervaringen van onze inwoners. Met hen willen we graag continu in gesprek: niet alleen rond de verkiezingsperiode, maar juist in de periode daarna. We nemen graag de verantwoordelijkheid voor onze stad en dorpen en dat doen we op een transparante manier.

We zijn breed georiënteerd en we zijn er voor iedereen. Van studenten tot senioren, voor stad en dorp. Ongeacht afkomst, religie of achtergrond. De komende jaren moeten er op lokaal niveau belangrijke besluiten worden genomen. Daarbij hebben we oog voor elkaar, werken we wijkgericht en bundelen we de krachten. **Want we maken Samen Tilburg!**